

کتاب‌هایی آگاهی‌بخش در زمینه دانش و فن

از میان دانشمندان ایرانی کمتر کسی را می‌توان سراغ گرفت که قلم روانی برای بیان مطلب علمی به صورت عامده‌فهم داشته و در عین حال همت و حوصله کافی برای نوشتند «کتاب» در این زمینه هم داشته باشد. اما دکتر «علی‌افضل سمدی» سال‌هاست که این کار ارزشمند را انجام می‌دهد و برخی از کتاب‌های قدیمی تر او را (که البته همچنان نو و خواندنی‌اند) می‌توان از وب‌سایت شخصی ایشان به نشانی <http://ali.afzal.samadi.free.fr> دریافت (دانلود) کرد. در سال گذشته نیز در دو شماره اردیبهشت و تیرماه مقاله‌هایی را از دکتر سمدی منتشر کرده بودیم. این پژوهشگر ایرانی مقیم پاریس در یکی، دو سال اخیر سه کتاب جدید نوشته که همگی آنها را موسسه فرهنگی-هنری «جهان کتاب» در مجموعه «دانش و فن برای همه» منتشر کرده است. دیدن عکس نویسنده در لباس طبیعت‌گردی و در دامان طبیعت بر پشت جلد این کتاب‌ها، گویای دغدغه‌های او برای حفظ محیط‌زیست نیز هست که به‌ویژه در کتاب «جهان به کجا می‌رود؟» بازتاب یافته‌اند.

● روی جلد کتاب عکس مشهوری است از یک خرس قطبی که به سختی خودش را روی یک تکه کوچک بخ در میان دریا نگه‌داشته است. این عکس که چند سال پیش در یکی از مسابقات جهانی عکاسی حیات وحش نیز برگزیده شده بود، کاملاً با پرسشی که عنوان کتاب هم هست، می‌خواند: «جهان به کجا می‌رود؟» عنوان فرعی کتاب «سرنوشت سیاره زمین در صد سال آینده» است و در ابتدای مقدمه، چنین می‌خوانیم: «در دو دهه گذشته شرایط شرایط جوی سیاره زمین به‌گونه‌ای تغییر کرده که علاوه بر پژوهشگران -که از پیش نگران آینده زمین بودند- اینک اغلب ساکنان سیاره نیز متوجه و خامت اوضاع شده‌اند.»

کتاب در چهار فصل با این عنوانی تنظیم شده است: از پیدایش سیاره زمین تا تخریب آن، چه می‌توان کرد؟، تولید و مصرف انرژی‌های متفاوت، و بحران مصرف. هر یک از فصل‌ها شامل گفتارهای مختلفی‌اند که مبحث اصلی را کامل می‌گشایند و با استفاده از تصاویر، نمودارها و جداول، مطلب را بازتر و گویا تر می‌کنند. فصل چهارم گفتارهایی دارد که در همان نگاه نخست، نشان می‌دهد سویه‌های مختلف موضوع «سرنوشت زمین» مورد توجه بوده است: از جمله: تمدن و فرهنگ غرب و استعمار جدید، تأثیر تبلیغات بر مصرف، مصرف در کشورهای توسعه‌نیافته، غرب و حیوانات خانگی، کشاورزی و صنعت کشت، لزوم تغییر شیوه مصرف، وزباله و شهرهای ما. نویسنده در آنها مقدمه خود اظهار امیدواری کرده که حاصل کارش در این کتاب، اطلاع همگان از خطرات پیش رو را بالاتر ببرد و عاملی باشد برای احساس مستولیت بیشتر در قبال حفظ سیاره‌مان: «در این کتاب قصد دارم واقعیت‌هایی که منجر به آسودگی محیط‌زیست در ابعاد جهانی شده و در بی آن، حوادثی را که در اثر گرم شدن سیاره زمین در سال‌های آینده پیش خواهد آمد با زبانی ساده و برای اطلاع عموم بنویسم. شاید به این ترتیب ما هم بتوانیم در کار درمان محیط‌زیست سیاره خود -که اکنون به امری ضروری بدل شده- با هزاران فعال محیط‌زیست در گوش و کنار جهان تشریک مساعی کنیم.»

«جهان به کجا می‌رود؟» ۱۸۴ صفحه دارد و به بهای ۳۲۰۰ تومان منتشر شده است. به‌نظر نمی‌رسد برای آگاهی از خطراتی که زندگی جمعی‌مان را تهدید می‌کنند و کارهایی که برای جلوگیری از آنها می‌توانیم انجام دهیم، مبلغ زیادی باشد!

● در این کتاب کوشیده‌ام از یک سو عظمت کیهان را به تصویر کشم.» این جمله را در بخشی از مقدمه کتاب «از بی‌نهایت بزرگ تا بی‌نهایت کوچک» می‌خوانیم. نویسنده توضیح داده: «این کار را با ارائه ابعاد ستارگان انجام خواهم داد: از ستارگان متوسطی چون خورشید تا ستارگان غول‌پیکری که میلیون‌ها بار از خورشید ما بزرگ‌ترند و فاصله آنها از هم با مقایس سال نوری بیان می‌شود.» در ادامه، به بی‌نهایت کوچک‌ها می‌رسیم: «از سوی دیگر در موجودات و یا اشیایی که

جهان

به کجا می‌رود؟

(سرنوشت سیاره زمین در صد سال آینده)

علی‌افضل سمدی

از بی‌نهایت بزرگ

به بی‌نهایت کوچک

علی‌افضل سمدی

انرژی اتمی

دستورات پایه های انسان
بر اساس اینکه انسان را کسی می داند که انسان است و انسان را کسی نمی داند که انسان نیست.

هر اصل صدقی

اطلاعات ناشران:

- نشر ابراهیم: تلفن:
۷۷۶۳۳۳۶۵
- انتشارات مازیار: تلفن:
۶۶۴۶۲۴۲۱
- موسسه فرهنگی-هنری
جهان کتاب: تلفن:
۷۷۶۴۲۵۱۹ - ۲۰

بر روی زمین قرار دارند تجسس می کنیم و به گنج وجودشان نفوذ می کنیم. خواهیم دید که این موجودات یا اشیا از اجتماع ذرات بنیادی درست شده‌اند و ابعاد آنها در مقیاسی میلیاردها میلیارد بار کوچکتر از مقیاس معمولی ما (متر) - که روی زمین با آن سروکار داریم - قابل تعریف است. [...] خواهید دید که اختلاف بین این دو حد عددی است ۱۲۰ رقمی؛ یعنی عدد ۱۰ با ۱۱۸ صفر در مقابل آن.»

کتاب «از بی‌نهایت بزرگ تا بی‌نهایت کوچک» در ۱۹۶ صفحه با تصاویر رنگی و گویا و متنی خواندنی، خواننده را به سفری دل‌پذیر در این دو دنیای حیرت‌آور می‌برد. بهای کتاب ۴۰۰۰ تومان است.

● «انرژی اتمی» موضوعی بحث روز است و کتابی با این عنوان، نوشته دانشمندی متخصص، بی‌شک می‌تواند بسیار راه‌گشا بوده و اطلاعات علمی جامعه را درباره این موضوع مهم بالاتر بيرد. اين که کتاب «انرژی اتمی» نوشته دکتر صمدی در مدتی کمتر از یک سال به چاپ سوم رسیده، نشان می‌دهد که دارای چنین ویژگی‌هایی است و توانسته اقبال و اعتماد مخاطبان را جلب کند. کتاب در سه فصل سامان یافته که شامل این عناوین است: «شکست یا پیوست اتم‌ها»، «نیروگاه‌های اتمی، سوخت اتمی و غنی سازی اورانیوم»، و «زیباله‌های اتمی و آثار زیست محیطی مواد پرتوza».

نویسنده در مقدمه خود نویشته که برای عموم مردم - چه در دنیای غرب و چه در کشور ما - پرسش‌های بسیاری درباره انرژی اتمی مطرح است: از جمله: انرژی اتمی چیست و چگونه به دست می‌آید؟ ساختار نیروگاه‌های اتمی چگونه است و سوخت مورد نیاز آنها از کجا تأمین می‌شود؟ حوادث نیروگاه‌ها و آثارشان بر روی محیط‌زیست چه بوده است؟ آیا قیمت کیلووات ساعت انرژی به دست آمده از این طریق ارزان‌تر از انرژی‌های دیگر است؟ و... و در ادامه گفته: «من کوشش خواهم کرد که در این کتاب برای این پرسش‌ها، پاسخ‌های مختصر و قابل درکی ارائه کنم.» کتاب «انرژی اتمی» همراه با عکس، جدول و نمودار، به خواننده کمک می‌کند تا این موضوع مهم زندگی امروز بشر را به شکلی علمی و دقیق بشناسد. کتاب ۱۹۵ صفحه دارد و به بهای ۳۰۰۰ تومان منتشر شده است.